

[Palle Simonsen]

ser, må man spørge, hvad det egentlig er, regeringen vil foretage sig, om den overhovedet vil foretage sig noget, for regeringen har jo i forbindelse med de kommende overenskomstforhandlinger chancen for at prøve ikke alene at få løst op for disse forhandlinger, men også at bidrage til at skabe en sundere økonomisk situation på grundlag af selve skattelettelsestanken.

Det er vist ikke nogen overdrivelse, at vi står over for en af de vigtigste overenskomstforhandlinger. Arbejdsmarkedets parter skal selv klare disse forhandlinger, er det blevet sagt, og det er vi naturligvis også enige i er et godt standpunkt. Men det, det drejer sig om, er, hvorvidt regeringen giver arbejdsmarkedets parter chancen for at løse overenskomstforhandlingerne.

Hvis regeringen nu gik til arbejdsmarkedets parter og sagde: vi er i stand til at præstere en skattelettelse af den og den størrelse, ville der være åbnet for en forligsmulighed. Regeringens egne økonomiske beregninger viser klart, at forudsætningen for, at regeringens mål opfyldes, er en reallønstilbagegang på 1 til 2 pct. Vi ved også fra de samme beregninger, at uanset hvad der måtte komme ud af de kommende overenskomstforhandlinger, stiger lønningerne automatisk 10 pct. i 1981.

Vi står altså med en afstand mellem et ønske om en reallønsnedgang, som vi naturligvis er enige om er nødvendig, på 1-2 pct. og 10 pct.s automatiske lønstigninger. Hvordan forestiller man sig, at nogen parter skulle kunne løse dette, medmindre tilbuddet om skattelettelser kommer ind i billedet?

Vi er i den lykkelige situation, at ønsket om, at erhvervslivet skal være konkurrencedygtigt gennem lavere omkostninger, og ønsket om at opretholde den bedst mulige realløn for lønmodtagerne kan opfyldes af dette ene: at give skattelettelser til gengæld for løntilbageholdenhed, f. eks. ved at erstatte dyrtidsportioner med skattelettelser.

Regeringen har stadig væk chancen, og vi er som sagt enige i, at parterne gerne selv skulle klare situationen, men spørgsmålet er, om de får chancen af regeringen.

Af den seneste vismandsrapport fremgår det, at betalingsbalanceunderskuddet stadig væk udvikler sig i negativ retning; man forestiller sig således 24 mia kr. i 1984. Der skal man måske især hæfte sig ved, at de 20 mia

kr. ud af disse 24 mia kr. er renter af udenlandsgælden. Det siger måske mere end noget andet, hvilket økonomisk handlingsforløb dette samfund lider under i disse år.

Nu skal jeg ikke begynde at drage sammenligninger mellem den seneste rapport fra budgetdepartementet og vismændenes rapport, men man kan nok sige, at der er mere optimisme i rapporten fra regeringens egne økonomer.

I øvrigt kan man vel i almindelighed sige, at vi får så mange rapporter, at det ikke er beregninger, vi mangler. Det, man kan sætte spørgsmålstegn ved, er, hvad vi egentlig får ud af disse beregninger, og om det ikke bare er hæfter, der bliver lagt på hylden, hvorefter man fortsætter, til man næste gang får en ny beregning. Jeg kunne egentlig godt ønske mig, at regeringen en gang imellem ville komme med nogle beregninger af, hvordan prognoserne holdt stik i forhold til den faktiske udvikling. Det får vi jo netop aldrig.

Lad os bare tage udviklingen fra sidste års finanslovdebat. Vi fik en kriseløsning i december, som bebudede, at der nu blev bedre udsigter for dansk økonomi. De blev dårligere. Vi fik en kriseløsning i maj måned, der bebudede nye forbedringer i dansk økonomi. Den blev dårligere. Vi kan i dette øjeblik gøre op, at situationen i dansk økonomi er dårligere, end den var, da vi behandlede finanslovsforslaget sidste år. Det er, hvad der er kommet ud af de mange positive beregninger, der giver indtryk af, at nu går det nok i en bedre retning.

Jeg tror egentlig også, at vi ind imellem har behov for ligesom at abstrahere fra alle disse beregninger om betalingsbalanceudvikling, om arbejdsløshed osv. og prøve at se på, hvad det egentlig er, der sker i dagligdagens samfund. Det, man kan konstatere i nogle enkelte sætninger, er, at stadig flere virksomheder i landbrug og i byerhvervene må dreje nøglen om, at stadig flere bliver arbejdsløse, og at stadig flere ældre går på efterløn. At skattetrykket rider de fleste mennesker som en mare. At især mellemindkomsterne føler sig ramt på en sådan måde, at de sætter spørgsmålstegn ved, om det overhovedet kan betale sig at arbejde. At investeringslysten bliver mindre og mindre, idet man må konstatere, at det er bedre at sætte sine penge i statsobligationer end i privat produktion. De, der sparer, føler sig snydt, og regeringen